

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Nauda/naudas Prasījumi](#) > [Aktīvu Aizsardzība, Kamēr Tiek Izskatīta Prasība ES](#) >
Valstīs [Spain](#)

Aktīvu aizsardzība, kamēr tiek izskatīta prasība ES valstīs

Saturu nodrošina



European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)



1 Kādi ir dažādie pasākumu veidi?

Civilprocesa likums (*Ley de Enjuiciamiento Civil, LEC*) ir primārais avots, kurā noteikti piesardzības pasākumi; tomēr citi pasākumi ir noteikti īpašās materiālo tiesību normās.

LEC (727. pantā) ir noteikti arī turpmāk uzskaitītie pasākumi.

1. Arests piesardzības nolūkā [*el embargo preventivo de bienes*], kura mērķis ir nodrošināt tādu spriedumu izpildi, kas nosaka, ka ir jānodod naudas līdzekļi vai ieņēmumi, nomas maksas un aizstājamas preces, kuru vērtību var aplēst naudā, piemērojot fiksētas cenas.
2. Ražošanas pamatlīdzekļu pakļaušana tiesas uzraudzībai vai tiesas noteikta īpašuma tiesību nodošana [*la intervención o la administración de bienes productivos*] gadījumos, kad tiek pieprasīts spriedums, kas nosaka šādu pamatlīdzekļu īpašumtiesību, lietošanas tiesību vai citu tiesību nodošanu saistībā ar likumīgām interesēm saglabāt vai uzlabot ražotspēju, vai kad ražotspējas garantēšana ir ārkārtīgi svarīga, lai nodrošinātu gaidāmā sprieduma efektivitāti.
3. Kustama pamatlīdzekļa konfiscēšana [*el depósito de cosa mueble*] gadījumā, kad tiek pieprasīts nolēmums par minētā pamatlīdzekļa nodošanu un kad tas ir apsūdzētā valdījumā.
4. Pamatlīdzekļu uzskaites sagatavošana [*la formación de inventarios de bienes*] saskaņā ar tiesas paredzētajiem nosacījumiem.
5. Prasību pagaidu iesniegšana [*la anotación preventiva de demanda*] gadījumā, kad ir runa par publiskos reģistros reģistrējamiem pamatlīdzekļiem vai tiesībām.
6. Citi reģistru ieraksti [*otras anotaciones registrales*] gadījumos, kad tas, ka reģistrs ir publisks, var palīdzēt panākt apmierinošu rezultātu.
7. Tiesas nolēmums uz pagaidu laiku apturēt darbību [*la orden judicial de cesar provisionalmente en una actividad*], t. i., uz pagaidu laiku atturēties no konkrētas rīcības, vai pagaidu aizliegums, kas aptur vai pārtrauc iepriekš sniegtā pakalpojuma sniegšanu.
8. Tādu ieņēmumu arestēšana un konfiscēšana [*la intervención y depósito de ingresos*], kas gūti no darbības, kuru uzskata par nelikumīgu un kuru prasībā ir lūgts aizliegt vai pārtraukt, kā arī tādu summu nosūtīšana vai iemaksāšana, ko pieprasa kā atlīdzību par intelektuālo īpašumu.
9. Tādu darbu vai priekšmetu oriģināleksemplāru pagaidu konfiscēšana [*el depósito temporal de ejemplares de las obras u objetos*], kas, iespējams, izstrādāti, pārkāpjot noteikumus par intelektuālo un rūpniecisko īpašumu, kā arī to izgatavošanā izmantotā materiāla deponēšana.
10. Apstrīdētu uzņēmumu lēmumu apturēšana [*la suspensión de acuerdos sociales*] gadījumā, kad prasītājs vai prasītāji veido vismaz 1 vai 5 % no akciju kapitāla, atkarībā no tā, vai apsūdzētais uzņēmums ir vai nav emitējis vērtspapīrus, kas strīda laikā ir pieņemti tirgošanai oficiālā sekundārajā tirgū.

Kopā ar minētajiem pasākumiem *LEC* 727. panta pēdējā daļa ļauj tiesnesim vienoties par citiem pasākumiem, kas nav norādīti iepriekš – proti, minētais saraksts nav izsmeļošs (piemēram, *LEC* 762. pantā minētie).

1. Jebkuri citi pasākumi, kas ir tieši paredzēti tiesību aktos, lai aizsargātu konkrētas tiesības, vai ko uzskata par vajadzīgiem, lai nodrošinātu tiesību efektīvu aizsardzību, kuru var noteikt tiesas procesa ietvaros pieņemtā spriedumā.

Ārpus šīs vispārīgās sistēmas ir arī citas tiesību normas, kas attiecas uz pagaidu aizsardzību un ir uzskaitītas turpmāk.

1. Tiesvedība par personu tiesībbspēju un rīcībbspēju: saskaņā ar *LEC 762.* pantu tiesa drīkst oficiāli pieņemt pasākumus, ko tā uzskata par vajadzīgiem, lai aizsargātu personu, kuras tiesībbspēja vai rīcībbspēja, iespējams, ir ierobežotas, un šīs personas īpašumu.
2. Tiesvedība par vecāku atbildību, paternitāti un maternitāti: *LEC 768.* pantā ir paredzēti aizsardzības pasākumi personai un pamatlīdzekļiem ar bērna šķietamā vecāka atļauju un pasākumi, ar ko prasītājam piešķir pagaidu alimentus, tostarp bez iepriekšējas izskatīšanas steidzamos gadījumos.
3. Mirušas personas īpašuma aizsardzība: cita starpā var būt nepieciešams aizsargāt mirušās personas pamatlīdzekļus un dokumentus vai pārbaudīt mirušās personas radniekus (*LEC 790.-796.* pants).

Īpaši piesardzības pasākumi ir regulēti arī speciālajos tiesību aktos, piemēram, šādos:

1. Likums par intelektuālā īpašuma tiesībām (1996. gada 12. aprīļa Karaļa Dekrētlukums Nr. 1/1996) – 138. un 141. pants (no attiecīgās nelikumīgās darbības gūto ienākumu arests un konfiskācija, reproducēšanas, izplatīšanas un publicēšanas apturēšana, saražoto materiālu konfiskācija, aprikojuma, iekārtu un materiālu arests);
2. Preču zīmju likums (2001. gada 7. decembra Likumā Nr. 17/2001) – 61.b pants (prasījuma preventīva reģistrēšana Preču zīmju reģistrā);
3. Patentu likums (2015. gada 24. jūlija Likumā Nr. 24/2015) – 11. pants (patenta piešķiršanas procedūras apturēšana) un 117., 127. un turpmākie panti (tādu darbību apturēšana, kas var aizskart prasītāja tiesības, tādu preču arests un konfiskācija, kas var aizskart patenta turētāja tiesības, zaudējumu atlīdzības nodrošinājums un attiecīgi reģistra ieraksti);
4. Maksātnespējas likums (2020. gada 5. maija Karaļa Dekrētlukums 1/2020, ar ko apstiprina Maksātnespējas likuma pārstrādāto redakciju). 133. pants (maksātnespējīgās juridiskās personas juridisko un faktisko administratoru vai likvidatoru, maksātnespējīgās juridiskās personas ģenerāldirektoru kā arī, attiecīgā gadījumā, partneru aktīvu un tiesību arests), 18. pants (parādnieka aktīvu neatsavināšanas nodrošināšana).
5. Kuģniecības likums (2014. gada 24. jūlija Likums Nr. 14/2014) – 43. pants un 470. un turpmākie panti (kuģu arests);
6. Kopīpašuma likums (1960. gada 21. jūlija Likums Nr. 49/1960) – 7. pants (aizliegtu darbību apturēšana) un 28. pants (īpašnieku apvienību vienošanos apturēšana).

2 Kādi ir nosacījumi rīkojuma izdošanai par šiem pasākumiem?

2.1 Procesuālā kārtība

Pasākumus nosaka tiesnesis vai tiesa, kurai ir piekritīgs attiecīgais jautājums vai teritorija. Tas būs tiesnesis vai tiesa, kas izskata lietu, vai, ja tiesvedība nav uzsākta, tiesnesis vai tiesa, kuras pienākums būtu izskatīt lietu.

Piesardzības pasākumus var piemērot pirms prasības iesniegšanas ar nosacījumu, ka to būtības dēļ to noteikšana nav neiespējama (kā tas ir prasības pagaidu iesniegšanas gadījumā) un ka likumā nav noteikts, ka tie ir jāpiemēro kopā ar prasību (kā tas ir aizliegtu darbību pārtraukšanas gadījumā vai kopienas līgumu apturēšanas gadījumā, kad notiek tiesvedība par kopīpašumu). Tā kā šie pasākumi ir ārkārtas pasākumi (parasti tiktu izskatīta tikai pati prasība), to piemērošanas pamatā vienlaikus jābūt vajadzībai un steidzamībai. Tos var pieņemt bez tiesvedības otras puses uzklaušīšanas (neskarot tās tiesības celt iebildumus pret pasākumiem pēc to noteikšanas); tomēr šiem pasākumiem beidzas spēkā esamība, ja attiecīgā prasība netiek iesniegta divdesmit dienu laikā pēc to noteikšanas.

Tomēr, kā norādīts iepriekš, visbiežāk lūgumu noteikt pasākumus iesniedz kopā ar prasību. Tādā gadījumā tiesnesis vai tiesa pieprasa atsevišķas lietas sagatavošanu par piesardzības pasākumiem, kuru izskata vienlaikus ar pamata lietu un kurā var piedāvāt un sniegt pierādījumus, lai parādītu, ka ir izpildīti nosacījumi pagaidu aizsardzības piemērošanai. Pirms piesardzības pasākumu pieņemšanas puses vienmēr izsauc uz tiesas sēdi. Puses izklāsta savu nostāju un var sniegt visus pierādījumus, kas attiecas uz to, vai piesardzības pasākumi būtu

vai nebūtu jāpiemēro; attiecīgos gadījumos apsver iespēju no puses, kura lūdz piesardzības pasākumu, pieprasīt garantiju gadījumam, ja prasības pieteikums netiktu pieņemts. Neatkarīgi no iepriekš minētā puse, kas lūdz noteikt pasākumu, var pieprasīt tā pieņemšanu bez otras puses uzklausišanas, ja tā var pierādīt, ka pastāv steidzamība vai ka uzklausišana apdraudētu pasākuma sekmīgu piemērošanu, piemēram, ja pastāv risks, ka parādnieka īpašums tiktu apslēpts vai iztērēts. Tādā gadījumā cietusī puse var celt iebildumus pēc pasākuma pieņemšanas.

Pasākumus var arī lūgt pēc prasības iesniegšanas vai pārsūdzības laikā, lai gan šāds lūgums ir jāpapildina ar faktiem vai apstākļiem, kas pamato piemērošanas laiku.

Gadījumos, kad ir nepieciešama advokāta vai prokurora iesaistīšanās, viņiem ir jāiesaistās arī piesardzības pasākuma lūguma iesniegšanā. Steidzamu pasākumu gadījumā pirms prasības iesniegšanas juridiskā pārstāvība nav vajadzīga (LEC 23. un 31. pants).

2.2 Galvenie noteikumi

Lai tiesa varētu noteikt kādu no iepriekš minētajiem pasākumiem, ir jāpastāv turpmāk minētajam.

1. Riski, ko rada laiks, jeb *periculum in mora*: tas ietver kaitējuma risku, ar ko prasītājs varētu saskarties tiesvedības aizkavēšanās dēļ, kā rezultātā varētu tikt apgrūtināta tiesvedības galīgā sprieduma vai lēmuma izpilde. Pusei, kas lūdz piemērot pasākumu, ir jābūt pārliecinātai, ka, ja prasītie pasākumi netiks pieņemti, tiesvedības norises laikā varētu rasties situācijas, kuras traucētu vai ierobežotu tās aizsardzības efektivitāti, ko varētu noteikt pozitīvā spriedumā. Jebkurā gadījumā nav adekvāti noteikt pasākumu, ja prasītājs jau ilgu laiku ir saskāries ar situāciju, kas rada risku, ja vien prasītājs nesniedz pierādījumus, kuri paskaidro, kādēļ viņš pasākumu nav lūdzis ātrāk.
2. Pirmšķietamības jeb *prima facie* lieta: prasītājam ir tiesai jāsniedz pamatojums, kā rezultātā tiesa var prejudiciāli izspriest par prasības atbilstību likumam. Šī prasība nozīmē, ka prasītājam ir jāsniedz detalizēta informācija, argumenti un dokumentāri pierādījumi, uz kuru pamata tiesa, iepriekš neizskatot lietu pēc būtības (tā kā Spānijā piesardzības pasākumus pieņem tā pati tiesa, kas pēc tam pieņems spriedumu lietā), var pieņemt prejudiciālu un no apstākļiem atkarīgu spriedumu par labu prasības pamatojumam, LEC 728. panta 2. punkts. Papildus dokumentāriem pierādījumiem ir pieņemami cita veida pierādījumi (liecinieki, eksperti, pušu apliecinājumi).
3. Garantija: ja vien nav tieši izlemts citādi, pusei, kas lūdz piemērot pasākumu, ir jāiemaksā pietiekama garantija, lai ātri un efektīvi atlīdzinātu zaudējumus, kurus piesardzības pasākuma pieņemšana varētu radīt apsūdzētā pamatlīdzekļiem. Tiesai garantijas summa ir jānosaka, ņemot vērā: a) prasības būtību un saturu; b) savu novērtējumu par lūguma piemērot pasākumu pamatojumu; kā arī c) pasākuma piemērotības vai atbilstības pamatojumu attiecībā uz to zaudējumu kvantificēšanu, ko varētu radīt pasākums.
4. Samērīgums: šī prasība nav tieši noteikta LEC, bet parasti uzskata, ka tā papildina citas prasības, jo tiesa nosaka tikai tādus pasākumus, kas ir noteikti vajadzīgi, lai nodrošinātu tiesvedību, uz kuru attiecas pagaidu aizsardzība. Tas izriet no tiesiskuma un minimālas iejaukšanās principiem personas brīvības jomā. Saskaņā ar Konstitūciju šie principi nosaka visu tiesību sistēmu.
5. Papildināmība: piesardzības pasākumi atbilst tās pamata procedūras būtībai, ar kuru tie ir saistīti.
6. Mainīgums: piesardzības pasākumus var izmainīt, ja atklājas un tiek pierādīti fakti un apstākļi, kurus nevarēja ņemt vērā pasākumu noteikšanas laikā vai laikā, kad bija iespējams celt iebildumus pret tiem.

3 Šādu pasākumu priekšmets un būtība?

Pieņemot piesardzības pasākumu, mērķis ir nodrošināt vai paredzēt iespējamību, ka pašreizējās vai turpmākas lietas laikā apsūdzētajam varētu būt pienākums neveikt konkrētas darbības ar saviem pamatlīdzekļiem vai arī veikt kādas citas konkrētas darbības. Tas ir mēģinājums neļaut apsūdzētajam veikt darbības, kuru mērķis ir liegt piekļuvi saviem pamatlīdzekļiem un tiesībām, radot vai pieļaujot šo pamatlīdzekļu zaudējumus vai izslēdzot konkrētus pamatlīdzekļus no tiesību aktu piemērošanas jomas ar maksātnespējas procesa palīdzību, lai nepieļautu iespējamā sprieduma izpildi.

Saskaņā ar Spānijas tiesību aktiem piesardzības pasākumus var pieņemt tikai tiesas. Tos nevar pieņemt šķīrētjiesneši vai mediatori; tiem nav noteikts konkrēts, fiksēts skaits; pēc būtības tie ir aktīvi (proti, tos var pieņemt tikai tad, ja viena no pusēm ir lūgusi tos pieņemt); tie attiecas uz īpašumu, jo skar apsūdzētā

pamatlīdzekļus un tiesības; to mērķis ir nodrošināt iespējama pozitīva sprieduma izpildāmību; tiem ir būtiska nozīme pamata tiesvedības ietvaros pieņemamajā lēmumā.

Tos var pieņemt gan attiecībā uz materiāliem, gan attiecībā uz nemateriāliem pamatlīdzekļiem. Tiem nav tikai ekonomisks raksturs; piesardzības pasākumus var pieņemt arī, lai ierobežotu personas tiesības.

Tie ļauj pieņemt nolēmumus un aizliegumus, tādēļ var ietvert lietas, kas ir vai nav jādara.

3.1 Pret kāda veida īpašumu šādus pasākumus var vērst?

1. Piesardzības pasākumus var noteikt attiecībā uz konkrētiem un atsevišķiem pamatlīdzekļiem, kā arī uz visu, ko var kvantificēt monetārā izteiksmē, piemēram, produktiem, nomas maksām un ieņēmumiem, kurus gūst no lietām.
Var lūgt šīm lietām piemērot arestu, lai iegūtu atgūšanas tiesības, kas izriet no vispārējām saistībām, kurās lietas, ko parādnieks ir parādā, netiek atsevišķi norādītas, bet gan tiek aizstātas ar konkrētu, apliekamu naudas summu, veicot vienkāršas matemātiskas darbības.
Konkrētas kustamas lietas tiek nodotas piemērotam un tiesneša ieceltam aizbildnim.
Tāpat ir iespējams arī arestēt, nodot un konfiscēt naudas summas. Pastāv atšķirība starp aresta un konfiscēšanas jēdzieniem, kad tos piemēro ienākumiem no nelikumīgām darbībām un ienākumiem no atļautām darbībām, piemēram, ienākumiem no intelektuālā īpašuma.
2. Vēl viena nosakāmo pasākumu grupa ir tiesas atļautās darbības attiecībā uz lūgumā norādīto prasību, kas neskar konkrētu pamatlīdzekli.

Tādējādi ir iespējama iejaukšanās vai tiesas noteikta ražošanas pamatlīdzekļu īpašuma tiesību nodošana gadījumā, kad prasītājs lūdz pieņemt spriedumu, kas paredz šo pamatlīdzekļu īpašumtiesību, lietošanas tiesību vai citu tiesību nodošanu saistībā ar likumīgām interesēm.

Var arī lūgt veikt pamatlīdzekļu uzskaiti saskaņā ar tiesas nosacījumiem.

Prasības iesniegšana piesardzības nolūkā ir atļauta gadījumā, kad tā attiecas uz publiskos reģistros reģistrējamiem pamatlīdzekļiem vai tiesībām vai uz citiem reģistru ierakstiem gadījumos, kad tas, ka reģistrs ir publisks, var palīdzēt panākt apmierinošu rezultātu.

Visbeidzot, var lūgt pieņemt tiesas nolēmumu uz pagaidu laiku apturēt darbību, t. i., atturēšanās uz pagaidu laiku no konkrētas rīcības vai pagaidu aizliegums, kas aptur vai pārtrauc iepriekš sniegtā pakalpojuma sniegšanu.

3. Pēdējā lietu grupa, kuru var skart šie pasākumi, ir materiāli un priekšmeti, kas ir saistīti ar kādu izņēmuma režīmu (praksē tā ir tiesas noteikta īpašuma tiesību nodošana vai iejaukšanās attiecībā uz pamatlīdzekļiem, kurus izmanto rūpnieciskā vai intelektuālā īpašuma tiesību radīšanā).

Var arī apturēt visu veidu komercuzņēmumu lēmumus.

4. Visbeidzot, Spānijas tiesību akti paredz iespēju pieņemt virkni konkrēti nenoteiktu pasākumu, lai aizsargātu konkrētas tiesību aktos noteiktas tiesības, vai pasākumus, kurus uzskata par vajadzīgiem, lai nodrošinātu tiesību aizsardzības efektivitāti. Nav noteikts, ko šādi pasākumi varētu skart, un tie var būt jebkādi pasākumi ar nosacījumu, ka tie ir vajadzīgi.

3.2 Kādas ir šādu pasākumu sekas?

1. Kvantificējamu preču, naudas, ienākumu un produktu arestu piesardzības nolūkos izmanto, lai nodrošinātu līdzsvaru un apsūdzētais varētu segt izmaksas, kuras varētu būt saistītas ar iespējamu nolēmumu, it sevišķi gadījumos, kad spriedums netiktu izpildīts brīvprātīgi.
2. Kustama īpašuma nodošanu var noteikt tikai gadījumos, kad lūgums attiecas uz konkrētu priekšmetu, kas ir apsūdzētā turēšanā.
3. Ja tiek noteikta tiesas uzraudzība vai īpašuma tiesību nodošana, mērķis ir it sevišķi nodrošināt ražošanas pamatlīdzekļus, lai nepieļautu to sliktu pārvaldību, kā rezultātā varētu samazināties vai zust to ražošanas ieņēmumi.
4. Kapitālieguldījumu preču nodošana administratoram ir saistīta ar tiesas uzraudzību, bet neliedz apsūdzētajam īstenot pārvaldību; savukārt īpašuma tiesību nodošana paredz turpmākas darbības,

saņēmējam aizstājot apsūdzētā īstenoto pārvaldību.

5. Lūgumu veikt pamatlīdzekļu uzskaiti var apmierināt jebkādas tiesvedības ietvaros neatkarīgi no mērķa; vienīgā prasība ir tāda, lai uzskaitē būtu vajadzīga pozitīva sprieduma pieņemšanas nodrošināšanai. Tiesnesis var skaidri noteikt uzskaitē ietveramo informāciju un to, kādā veidā uzskaitē ir jāveic.
6. Prasības iesniegšana piesardzības nolūkā var arī skart procesuālos jautājumus, kas saistīti ar tiesvedību, kuras ietvaros pasākumus nosaka. Procedūras mērķis ir apturēt aizsardzību, ko nodrošina tas, ka reģistri ir publiski, un pārlicība, kuru šāds apstāklis sniedz pamatlīdzekļa vai tiesību īpašniekam; tai pašā laikā trešās puses nevar atsaukties uz nezināšanu attiecībā uz to, kā lūgums tās ietekmē. Šādu lūgumu piesardzības nolūkos var apmierināt jebkāda veida tiesvedības ietvaros, paredzot aizsardzību jebkurā publiskā reģistrā, piemēram, zemesgrāmatas reģistrā un komercreģistrā.
7. Apsūdzētā rīcības pagaidu ierobežojums: tas ir reglamentēts atsevišķos īpašos tiesību aktos. Tādēļ šādi ierobežojumi ir jāpieņem saskaņā ar attiecīgo tiesību aktu noteikumiem. Tie var arī ietvert tiesas nolēmuma pieņemšanu, lai uz pagaidu laiku apturētu apsūdzētā veikto darbību; liktu uz pagaidu laiku atturēties no konkrētas rīcības vai noteiktu pagaidu aizliegumu, kas aptur vai pārtrauc iepriekš sniegtā pakalpojuma sniegšanu.
8. Naudas summu arests, nosūtīšana un konfiscēšana: tas nepārprotami ir aizsardzības pasākums un paredz arestu piesardzības nolūkos, jo nodrošina prasības ar konkrētiem ekonomiskiem elementiem izpildi. Šis pasākums ļauj noteikt tādu ienākumu arestēšanu un konfiscēšanu, ko gūst no nelikumīgas darbības. Šos pasākumus nevar pieņemt atsevišķi, tādēļ ir jānosaka gan arests, gan konfiscēšana. Ja ir vajadzīgs tikai viens no tiem, ir jāizmanto iepriekš aprakstītie vispārīgie pasākumi. Šo pasākumu var arī pieņemt attiecībā uz tādu naudas summu nosūtīšanu vai konfiscēšanu, ko pieprasa kā atlīdzību par intelektuālo īpašumu un autoru tiesībām saņemt naudas summas par savu darbu, kuras ietver proporcionālu daļu ienākumu, kas radušies, pateicoties darbu dažādām publiskām izpausmēm, kuras ir atzītas Likumā par intelektuālo īpašumu.
9. Ar izņēmuma režīmu saistītu materiālu vai priekšmetu nodošana: piesardzības pasākums, kurš radies no tādu ekskluzīvu izmantošanas tiesību aizsardzības, ko tiesību īpašniekiem paredz īpaši tiesību akti par rūpniecisko un intelektuālo īpašumu. Tā ir tiesas noteikta īpašuma tiesību nodošana attiecībā uz priekšmetu, uz ko attiecas nolēmums, vai priekšmetiem vai materiāliem, kuri vajadzīgi ražošanai.
10. Uzņēmuma lēmumu apturēšana: šā pasākuma noteikumi ir atkarīgi no vajadzīgajām prasībām pasākuma piemērošanai, proti, 1 % akciju kapitāla, ja uzņēmums ir emitējis akcijas, kas prasības laikā ir pieņemtas tirdzniecībai oficiālā sekundārajā tirgū, vai 5 % akciju kapitāla, ja tā nav noticis. To var piemērot visu veidu komercuzņēmumiem.

3.3 Cik ilgi šādi pasākumi ir spēkā?

Piesardzības pasākumus parasti pieņem pēc apsūdzētā uzklausišanas. Ja prasītājs to pieprasa un nodrošina pierādījumus, ka pastāv steidzamība, tiesnesis var apmierināt prasību bez papildu formalitātēm, un piecu (5) dienu laikā ir jāsniedz pamatojums, kādēļ apsūdzēto nevajadzētu uzklausiēt. Pēc pieņemšanas piesardzības pasākumus var izmainīt, ja atklājas un tiek pierādīti fakti un apstākļi, kurus nevarēja ņemt vērā pasākumu noteikšanas laikā vai laikā, kad bija iespējams celt iebildumus pret to noteikšanu.

Ja ar spriedumu prasītāja prasība tiek noraidīta, tiesnesim ir nekavējoties jānosaka pasākuma atcelšana, ja vien pret to netiek iesniegta prasība, ņemot vērā prasības apstākļus un pēc drošības naudas palielināšanas.

Ja lieta tiek daļēji apstiprināta, pēc iebildumus cēlušās puses uzklausišanas tiesnesim ir jāizlemj, vai atcelt vai saglabāt pasākumu.

Ja tiek apstiprināta prasības noraidīšana, pēc galīgā lēmuma pieņemšanas tiesa saskaņā ar savām pilnvarām atceļ pasākumus un skartā puse var uzsākt radīto zaudējumu piedzišanas prasību (tas attiecas arī uz gadījumiem, kad prasītājs atsakās vai izstājas no tiesvedības).

Piesardzības pasākumus var arī izmainīt gadījumā, ja pasākumu piemēro pirms prasības un pieņem bez apsūdzētā uzklausišanas. Tādā gadījumā, ja prasītājs neievēro likumā noteikto divdesmit (20) dienu periodu, lai iesniegtu prasību, un šis periods beidzas, pasākums ir nekavējoties jāatceļ un apsūdzētajam ir jāsaņem atlīdzība par zaudējumiem, prasītājam sedzot tiesvedības kopējās izmaksas.

Tāpat pasākumu nevar saglabāt, ja lieta uz prasītāju attiecināma iemesla dēļ tiek apturēta uz ilgāk nekā sešiem (6) mēnešiem.

Ja tiek noteikta sprieduma pagaidu izpilde, visi noteiktie piesardzības pasākumi, kas ir saistīti ar minēto izpildi, ir jāatceļ un jāaizstāj ar izpildes pasākumiem tā, lai mainītos to pasākumu būtība, kuri sākotnēji tika pieņemti kā piesardzības pasākumi.

Visbeidzot, apsūdzētais var lūgt tiesu aizstāt piesardzības pasākumu ar pietiekamu drošības naudu, lai garantētu sprieduma efektīvu izpildi. Šis jautājums ir piederīgs tiesnesim, kas pasākumu pieņēma, un šis tiesnesis var noteikt drošības naudas nodrošināšanu vai nu skaidrā naudā, vai kā garantiju.

4 Vai pasākumu var pārsūdzēt?

Procesuālajos noteikumos ir paredzēta pārsūdzības iesniegšanas iespēja augstākas instances tiesai.

Tādēļ ir iespēja pārsūdzēt nolēmumu, ar kuru nosaka pasākumus, lai gan pārsūdzības iesniegšana pasākumu piemērošanu neaptur. Tāpat var pārsūdzēt nolēmumu, ar kuru noraida pasākumu piemērošanu.

Tomēr kopā ar šo pārsūdzības iespēju prasītājs ikvienas lietas ietvaros var atkārtoti iesniegt savu lūgumu, ja ir izmainījušies apstākļi, kādi pastāvēja sākotnējā lūguma laikā.

Nav tiesību pārsūdzēt nolēmumu, kas nosaka piesardzības pasākumus bez apsūdzētā iepriekšējas uzklaušīšanas, jo šajā gadījumā piemērojamā procedūra ir iebildumu celšana tiesnesim, kurš pieņēma piesardzības pasākumu. Pret nolēmumu, ar ko noraida šādu iebildumu, apsūdzētais var iesniegt pārsūdzību (kas neaptur pasākuma piemērošanu). Piesardzības pasākumu prasītājam ir tādas pašas tiesības iesniegt pārsūdzību, ja apsūdzētā iebildums tiek pilnībā vai daļēji apstiprināts.

Savukārt drošības naudas noteikšanas vai noraidīšanas gadījumā šādu pārsūdzības tiesību nav.

Pārsūdzības sagatavošanu un pamatošanu reglamentē vispārējie noteikumi (458. pants). Ja ir vairāki prasītāji, to termiņus aprēķina katram atsevišķi.

Kā minēts iepriekš, piesardzības pasākumu pieņemšanas procedūras ietvaros pārsūdzības iesniegšana neaptur pasākumu piemērošanu, proti, tiesnesis turpinās izdot visus nolēmumus, ko uzskatīs par vajadzīgiem, lai pieņemtu piesardzības pasākumu.

Apelācijas tiesā prioritāri ir lēmumi, ar ko noraida pasākumus; izskatīšanas, lēmuma pieņemšanas un sprieduma izdošanas termiņi ir jānosaka pēc iespējas ātrāk.

PIESARDZĪBAS PASĀKUMU IZMAKSAS

Kopumā var teikt: izmaksas regulē noteikums, ka sekmīgajai pusei ir tiesības uz izmaksu atlīdzību un ka tās sedz otra puse, kuras prasība (par pasākumu apstiprināšanu vai atcelšanu) ir nolēmumā noraidīta. Konkrēti *LEC* 736. pantā ir noteikts, ka prasītājam ir jāsedz izmaksas atteikuma gadījumā (princips "zaudētājs maksā"), taču gadījumā, ja pasākumi tiek noteikti, līdzīga noteikuma nav (proti, ka atbildētājam būtu jāsedz izmaksas). Šajā gadījumā juridiskajā literatūrā un judikatūrā atrodami atšķirīgi viedokļi par izmaksu segšanu.

■ Lapa atjaunināta: 30/07/2024

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.